

IN EN OM DE CINEMA'S AAN 'T ZUID

Francine Somers

Afb. 1. De voorgevel in min of meer neo-rennaissance of eclectische stijl van Oud Gend (niet gedateerde foto, verzameling R. Heughebaert). Uiterst links is nog net een stukje zichtbaar van de Select. Het centrale tegeltableau bleef bewaard in het MIAT.

Afb. 2. Uit dit detail van een ongedateerde foto (vermoedelijk Interbellum, verz. R. Heughebaert) blijkt dat Oud Gend een multifunctioneel gebouw was: met aan de ene zijde van de cinema een winkel voor rookwaren en aan de andere een charcuterie. Uiterst links is de op de grond knielende man bezig aan de final touch op een grote reclamepancarte die tot op de verdieping zal opgehesen worden voor de komende voorstelling van de Select.

Soms, op zondagnamiddagen, trokken we met grootvader naar een filmvertoning. Aan het Zuidstation kondigden de elektrische belletjes van de twee cinema's, de Select en Oud Gend de opening van de loketten aan. De zalen stroomden vol, de mensen namen plaats op de houten banken. Maar de film-operator arriveerde altijd te laat en het ongeduldige publiek begon met de voeten in kadans te stampen op de houten vloeren. En terwijl het stof er uit vloog scandeerden ze:

Be-gi-(n)nen! Be-gi-(n)nen! Be-gi-(n)nen!

Om erger te voorkomen kwam de pianist te voorschijn. Hij zou de stomme zwart-wit films begeleiden. Hij sloeg enkele akkoorden aan om de meute te kalmeren. Die was immers altijd bereid om collectief verontwaardiging of enthousiasme te uiten. Onmiddellijk had de man dol succes met *Tout ça n'avaut pas l'amour*, *Mie Katoen komt morgen noen*, *Ramona*, *J'ai fait un rêve merveilleux*, *Tara-da-boem-dié*, *mijn lief is patissier*, allemaal airkes die het publiek onmiddellijk in koor begon mee te zingen.

Tijdens de voorstelling improviseerde de pianist de begeleidende muziek op het tempo aangegeven door de filmbeelden en het acteursspel.

(Fragmenten uit *Atmosphère à la gare terminale de Gand-Sud*, vertaald uit het Frans. Zie GT 2017 nr. 2, p. 101)

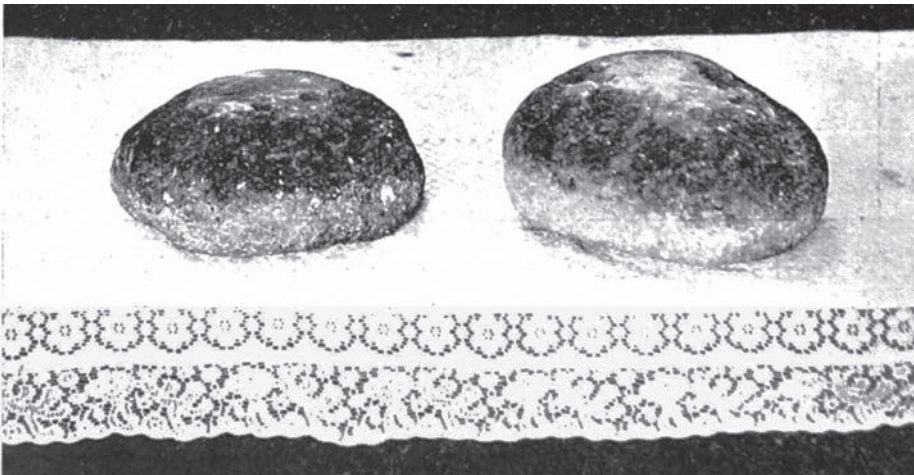
Afb. 3. Op dit detail van een andere foto uit die tijd (verz. R. Heughebaert) zien we dat de centrale entrée van Oud Gend niet enkel toegang gaf tot de cinema, maar ook tot een 'brasserie - concert'. In de charcuterie kon je terecht voor 'Buffet-froid'.

SINT-VEERLE BIJ HET GRAVENSTEEN EN IN DE SINT-BAAFSABDIJ

Marc Hanson

Volgens een heiligenleven (vita) uit de negende eeuw was Sint-Veerle, de heilige Pharaïldis, een dochter van Theodorik, hertog van Lotharingen en Bourgondië. Ze werd uitgehuwelijkt maar wou maagd blijven. Reden waarom de huwelijkskandidaat haar zijn hele leven stalkte. In Gent is ze vooral bekend van het gelijknamige plein. Veel Gentenaars weten dat volgens de legende deze heilige de zachte broden van een vrekkige vrouw in stenen (afb. 1) veranderde en dat ze een opgepeuzelde haan of gans vanuit de schamele restjes, een paar poten en wat pluimen, weer tot leven wekte (afb. 2). Geïnteresseerden in geschiedenis zullen ook bekend zijn met het Sint-Veerlekapittel dat geen kanunnikenkapittel was in de gebruikelijke betekenis van het woord, maar de opvolger van de groep priesters-kapelaans die de eredienst in de grafelijke burchkapel verzorgde.

De heilige heeft nauwe banden gehad zowel met dit kapittel bij de in oorsprong grafelijke kapel aan het Gravensteen als met de Sint-Baafsabdij. Hoe is dat te verklaren? Het waren kloosterlingen van het Gandaklooster, vanaf de negende eeuw meestal Sint-Baafs genoemd, die de heilige introduceerden in

Afb. 1. Uit: De Keyser, P., 1939, De stenen broden van de St Niklaaskerk te Gent. Oostvlaamsche Zanten, 14, 85-110.